

Geurhinder per bron, 2016

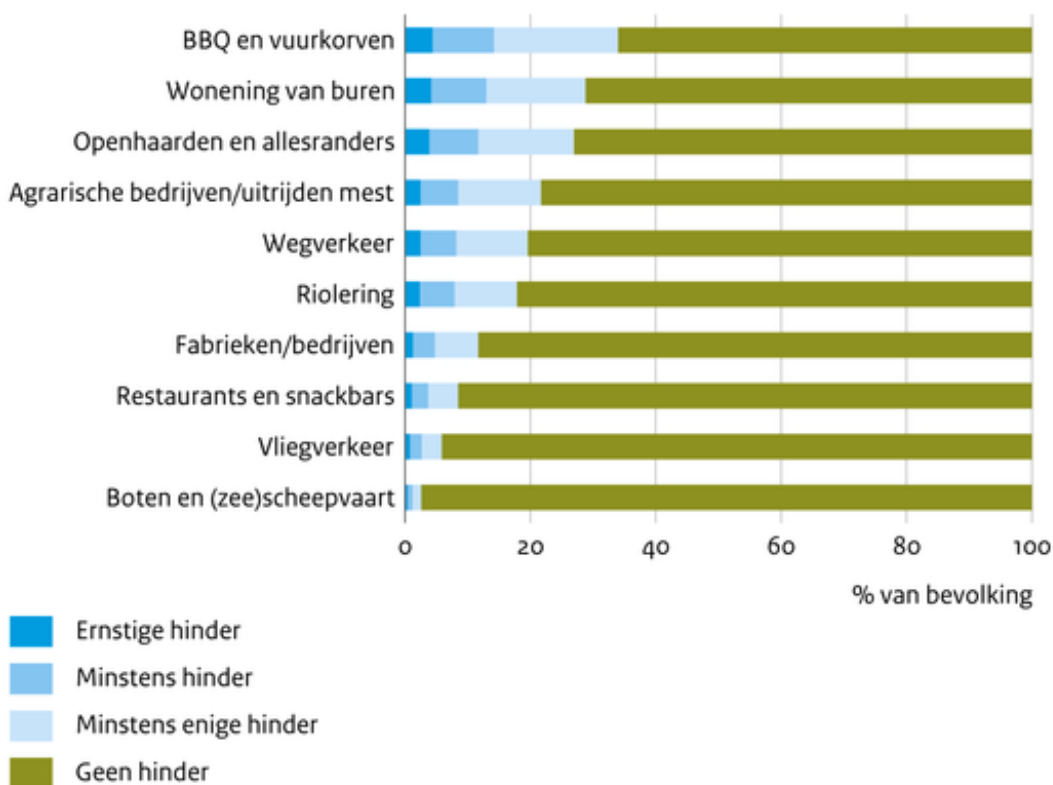
Indicator | 10 februari 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Geuren veroorzaakt door de burens zijn de belangrijkste oorzaak van hinder. Op landelijk niveau is de geurhinder door bedrijfsmatige activiteiten in de afgelopen decennia afgenomen. Dit geldt zowel voor fabrieken en bedrijven als voor de agrarische sector.

[figuurgroep]

Geurhinder per bron, 2016



Bron: RIVM

CBS/feb20
www.clo.nl/nl029011

- [Download figuur](#) [2]

[/figuurgroep]

Belangrijkste bronnen van geurhinder

Geurhinder wordt vooral veroorzaakt door activiteiten van de burens waarbij verbrandingsprocessen (bij barbecues, vuurkorven, openhaarden en allesbranders) een belangrijke rol spelen. Het gebruik van openhaarden, inzethaarden, kachels, vuurkorven en BBQ's neemt de laatste jaren toe.

Fabrieken en bedrijven met 7% en de agrarische sector met 13% op landelijk niveau zijn niet (meer) de belangrijkste bronnen van geurhinder. De ernstige geurhinder door fabrieken en bedrijven is sinds 1993 afgenomen van 5% naar 1% in 2016, terwijl de ernstige geurhinder door de agrarische sector in dezelfde periode is gedaald van 5% naar 2,5%.

Geurhinder per provincie

De cijfers per provincie tonen dat ernstige geurhinder door de agrarische bedrijven en het uitrijden van mest het hoogste is in Groningen (5,5%), Friesland (4,8%) en Drenthe (4,1%). Daarbij valt op dat 28,6% minstens enige geurhinder door de landbouw ervaart in Zeeland (landelijk 13%), terwijl de ernstige geurhinder in Zeeland met 3,0% niet veel afwijkt van het landelijk gemiddelde van 2,5%. Bij de fabrieken en bedrijven zijn de verschillen tussen de provincies minder groot met percentages ernstige geurhinder van 2,7% in Limburg en 2,0% in Noord-Holland. De percentages minstens enige geurhinder door bedrijfsmatige activiteit zijn echter het hoogst in Zuid-Holland (8,2%), Zeeland (9,0%), Groningen (10,1%) en Limburg (11,0%). Ernstige geurhinder door openhaarden en kachels komt vooral voor in Groningen (6,8%), Friesland (5,4%) en Drenthe (5,3%), terwijl BBQ's en vuurkorven vooral tot ernstige geurhinder leiden in Flevoland (7,9%) en Groningen (6,1%).

Hinder

Hinder is een verzamelterm voor allerlei negatieve gevoelens als ergernis, ontevredenheid, boosheid, teleurstelling, zich teruggetrokken voelen, hulpeloosheid, neerslachtigheid, ongerustheid, verwarring, het zich uitgeput voelen en agitatie (WHO, 2011). Het gaat over wat mensen ergens van vinden of wat mensen ergens bij voelen. Het geluid van een passerende vrachtauto kan voor de ene persoon hinderlijk zijn maar hoeft dat voor de andere niet te zijn. De ervaringen zijn verschillend. Ze zijn echter ook beide 'waar'. Zo wordt het immers beleefd. Het voorbeeld geeft aan dat de beleving en hinder die individuele mensen ervaren, niet uitsluitend kan worden uitgerekend met het geluidniveau waar mensen aan blootstaan (RIVM en RIGO, 2005). Dat komt doordat de innerlijke ervaring niet alleen door de blootstelling, maar ook door allerlei andere factoren wordt beïnvloed. Het gaat hierbij om situationele, contextuele en persoonsgebonden factoren.

Slaapverstoring door geurhinder

Slaap is een belangrijk herstelmechanisme voor de mens. Voldoende slaap zorgt ervoor dat we overdag alert zijn, dat we beter kunnen omgaan met stress en dat onze concentratie en geheugenfuncties goed werken. Een (chronisch) verstoorde slaap kan negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid, zoals een verhoogde hartslag, toegenomen bewegingen tijdens de slaap, verandering in slaapritme, nachtelijk ontwaken en slapeloosheid.

Nachtelijke geluiden, trillingen en geuren in de woonomgeving kunnen de slaap verstoren. Ook hier zijn geuren uit nabijgelegen woningen en het stookgedrag van de burens de belangrijkste bronnen, waarbij ongeveer 6% minstens enige slaapverstoring ondervindt.

Referenties

- Poll, R. van, O. Breugelmans, D. Houthuijs, en I. van Kamp (2018). [Beleving woonomgeving in Nederland: Inventarisatie verstoringen 2016](#). [3] RIVM Rapport 2018-0084. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.
- RIVM en RIGO (2005). [Evaluatie Schipholbeleid - Schiphol beleefd door omwonenden](#) [4]. Rapport 2005-10. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM), RIGO, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart (DGTL).
- WHO, JRC (2011). [Burden of disease from environmental noise](#) [5]. Quantification of healthy life years lost in Europe. World Health Organization, Genève.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Geurhinder per bron, 2016

Omschrijving

Door de Nederlandse bevolking in 2016 ervaren geurhinder, uitgesplitst naar diverse bronnen en per provincie.

Verantwoordelijk instituut

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

berekeningswijze

Onderzoek in het kader van de zevende landelijke Inventarisatie Verstoringen, die het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) ongeveer eens in de zes jaar laat uitvoeren over de beleving van de woonomgeving. In 2016 namen ruim acht duizend inwoners van Nederland van 16 jaar en ouder eraan deel. Het onderzoek is uitgevoerd door het RIVM. Het CBS is verantwoordelijk voor de dataverzameling. Voor informatie over de opzet van het onderzoek en de berekeningswijze zie pagina 31 t.e.m. 34 (Hoofdstuk 3) van het rapport [Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [3] (Poll, R. van, et al., 2018). Achter in dit rapport (pagina 113 t.e.m. 125) bevindt zich de vragenlijst die voor het onderzoek gebruikt is.

Basistabel

Zie het tabellenboek op pagina 37 t.e.m. 111 van het rapport [Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [3] (Poll, R. van, et al., 2018).

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Het rapport [Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [3] (Poll, R. van, et al., 2018) gaat tevens in op de aspecten geluidhinder, slaapverstoring, woontevredenheid, bezorgdheid, verwachtingen.

Verschijningsfrequentie

Tweejaarlijks

Achtergrondliteratuur

[Beleving woonomgeving in Nederland: inventarisatie verstoringen 2016](#) [3] (Poll, R. van, et al., 2018)

Betrouwbaarheids codering

Schatting gebaseerd op een groot aantal (zeer accurate) metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Geurhinder per bron, 2016](#) [6] (indicator 0290, versie 11 , 10 februari 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl029011>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0290>

[2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0290_001g_clo_11_nl.png

[3] <https://www.rivm.nl/publicaties/beleving-woonomgeving-in-nederland-inventarisatie-verstoringsen-2016>

[4] <http://publicaties.minienm.nl/documenten/evaluatie-schipholbeleid-schiphol-beleefd-door-omwonenden>

[5] http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/136466/e94888.pdf

[6] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl029011>